

İKİ AYLIK ÖYKÜ DERGİSİ YIL: 20 SAYI: 119 EKİM-KASIM 2023 ISSN 1304-7604

HECEÖYKÜ

HECEÖYKÜ

İKİ AYLIK ÖYKÜ DERGİSİ

ISSN 1304-7604

YIL: 20 SAYI: 119

Ekim-Kasım 2023

Yayın Türü: Yerel Süreli

Hece Yayıncılık Ltd. Şti. Adına

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ömer Faruk Ergezen

Yayın Kurulu: Ali Necip Erdoğan,

Ali Ulvi Temel, Emin Gürdamur,

İsmail Sert, Mehmet Kahraman, Rüyeyda Durmaz Kılıç

Dijital Medya: Rüyeyda Durmaz Kılıç

Son Okuma: Esmâ Türkseven

Reklam ve Pazarlama Müdürü:

Recep Emin Avcı

Yönetim Yeri: Konur Sk. No: 39/1

Kızılay/Ankara **Tel:** (312) 419 69 13

Fax: (312) 419 69 14

 www.hece.com.tr

 heceoyku@hece.com.tr

 [Heceoykudergisi](https://twitter.com/Heceoykudergisi)

 [heceoyku](https://www.instagram.com/heceoyku)

Teknik Hazırlık: Hece

Kapak: www.sarakusta.com.tr

Baskı: Emsal Matbaa Tanıtım Hizmetleri
San ve Tic.Ltd.Şti.

Bahçekapı Mah. 2477.Cadde. No:6

Etimesgut/Ankara

2023 Yılı Abone Bedeli:

Heceöykü: 390 TL.

Hece Dergisi aboneliği: 1.190 TL

Hece + Heceöykü Dergisi: 1.490 TL.

Posta Çeki: 149582

Kurumsal Abonelik Fiyatları 2023

HECE DERGİSİ: 2.299 TL.

HECEÖYKÜ: 1.512 TL

Hece Basın Yayın Ltd. Şti.

Heceöykü'ye gelen yazılar yayın kurulunun

onaylaması durumunda takip eden üç

sayıda yayımlanır. Gelen yazılar yayım-
lansa da yayımlanmasa da geri verilmez.

İlkelerimize uymayan ilanlar alınmaz.

Baskı Tarihi: 30.09.2023

İÇİNDEKİLER

4 ÖN YAZI

Emin Gürdamur, Önce Sanat Gelir, Sonra Teori, 4

7 FOTOĞRAF ÖYKÜ

Feyza Nur Çalikođlu, 7

8 ÖYKÜ

Sercan Ceylan, Çatal Dađ, 8 / Mehmet Aycı, Gezgi, 11 / Ali Necip Erdoğan, Tuđla, 13 / Serkan Türk, Li, 20 / Feyza Ay, Fil Yađmuru, 25 / Arif Semih Sulubulut, Kırkbayır'ın Altında, 31 / Soner Ođuz, Scotomaphobia, 38 / M. Talha Özmen, Balon Kokusu, 46 / Zeynep Sati Yałcın, Kar Treni, 51 / Hüseyin Hakan, Kuyu Ben, 57 / Ahmet Karacan, Taziyede Konuşulanlar, 61 / Melek Tosun, Gök Kana Boyandığında, 66 / Nursultan Taş, Yeşil Hanım, 69 / Mustafa Uçurum, Yokuşun Öbür Yanı, 77 / Arzu Özdemir, İşaretler, 80

82 KALDIđI YERDEN

Esra Özdemir Demirci, Sıddık Yurtsever, Ayşe Hicret Aydođan, Ruh Çıkmazı, 82

88 BENİM ÖYKÜM

Sema Bayar, Dalgınlıklar, 88

92 ÖYKÜCÜNÜN SÖZLÜĐÜ

Ayşegül Genç, 92

94 SÖYLEŞİ

Gamze Güller ile Öykü ve Yazmak Üzerine, Konuşan: Rüveyda Durmaz Kılıç, 94

99 YAŞADIğIM GİBİ

Mehmet Aycı, Sinekkuşu Kahveyi..., 99

101 ÜÇ ANAHTAR

Handan Acar Yıldız, 101

103 BAŞKA DÜNYALARIN ÖYKÜLERİ :

Anton Çehov, Eczanede, 103 / Emanuele Pettener, Küçük Sarı Ayakkabılar, 107 / Adım İvad İzzet Abdul Mevla, Munîr Uteybe, 111 / Zohre Hekîmî, İyi Günler Yazar Bey, 115

117 ÖYKÜ ÜZERİNE

Kuddusi Demir, Büyük Çocuklara Adanmış Öyküler: *Bir Sepet Hayal*, 117

122 İLK KİTAP SÖYLEŞİSİ

Fatma İçyer: “İçimde açılmak isteyen çekmeceler, yazılmak için can atan duygular var.” Konuşan: Hatice İbiş, 122

125 HECEÖYKÜ’DE İLKLER

Ali Kurt, Uçurum, 125 / İ. Usame Yördem, Suyun Bulandırma Kuvveti, 134 / Melisa Yılmaz, Moby Dick’li Kadın, 140 / İbrahim Gürel, Tesellinin Böylesi, 144 / Ayşe Şahin, Gözela, 146 / Özge Korkmaz, Yitirilen Her Şey ve Yenidünyalar, 149 / Ayşe Gubar, Her Şeyin Başlangıcı, 155 / Abdurrahman Alkan, İhlamur Çiçekleri, 157 / Nalan Çalışkan, İzli Böcek, 162 / Köksal Geçer, Mum Çiçeği, 164

167 KİTAPLIK

Selma Maşlak, “Müzik Olmasa Yazılmazdı”: *Uzaklara Giden Hükümdar*, 167 / Nesrin Çoruh, Esra Kahya’dan Ruha Dokunan Öyküler: *Benim Rüyalarım Hep Çıkar*, 169 / Aslıhan Keleş Kurtoğlu, Çiçeklerin Kendi İsimlerini Hatırladığı Öyküler: *Yaralı Badem Ağacı*, 171 / Alin Tülay Özbek, Arayanların Öyküleri: *Yüzümden Kaybolan Gölgeler*, 173 / Şeyma Subaşı, Göğün Kapılarını Süsleyen Müzisyenden Yeni Eser: *Paganini Dinleyen İnekler*, 175

ÖNCE SANAT GELİR, SONRA TEORİ

Yazmak özgürlüktür. Bilindiği üzere bir yerde özgürlükten söz ediliyorsa orada sorulması gereken ilk soru şudur: Kime karşı? Yazarın mutlaka özgür davranması gerektiğini savunan William Faulkner için bu sorunun cevabı nettir: Teoriye karşı. Çünkü ona göre yazma işini öğretecek büyülü bir yöntem, kestirme bir yol yoktur. Bu sebeple, “Genç bir yazarın teori peşinden koşması deliliktir.” diyen Faulkner; insanın kendisini hatalarıyla eğitmesi gerektiğini, onun yazarlığı sadece “kendi yanlışlarından” öğrenebileceğini savunur.

Faulkner’ın kastını anlasak bile meselenin bu kadar basit olmadığını biliyoruz. Teori ve eleştiri okumak, yazarı geliştirir, olgunlaştırır, en önemlisi de kendinden öncekilerin düştüğü hatalara düşmekten korur. Bu, tartışmasız bir gerçek. Ama bu koruma, yani eski bir edebiyatçının yolunu kaybedip bataklığa saplandığı patikadan haberdar olmak, yeni bir yazar için tarihî bir kuluçkanın kaçırılması anlamına da gelebilir. Ya da şöyle ifade edelim. Birinin orada kendini heba etmesi, diğerinin de orada heba olacağı anlamına gelmez, orası müstesna çiçeklerin açtığı bir yere dönüşebilir. Zaten eleştirmenlerin titiz davranma sorumluluğu, bu sebeple vardır. Kişiselleştirmeden, tutarlı, bütünlüklü ve can alıcı bir merkezden konuşma yükümlülüğü, eleştirmenin birincil ahlaki borcudur. Metin dışı sebeplere dayalı, öznel, duygusal, tutarsız, kişisel yorumlar eleştiri olarak görülmemelidir. Bunlar sözde iyilik yaparken ekseri yanlış kabloyu kesen ve böylece geleceğin müthiş dehalarını henüz yolun başındayken susturan nobranlıklardır.

Hayatın durağan olmadığını, mütemadiyen devinim hâlinde aktığını biliyoruz. İşleri daha da karmaşık hâle getirense hayatla birlikte insanın da değişmesi. Bu iki değişim her zaman ahenkli sonuç doğurmaz. Değişim yazıya da sirayet eder. Yazı değişikçe teori de değişir.

Öte yandan pek çok edebiyatçının, birlikte anıldığı akımlara itiraz ettiğini

görürüz. Örneğin Borges, öykülerinin büyümlü gerçeklik olarak tanımlanmasından hoşnut değildi. Virginia Woolf günlüğüne, yazdıklarının ne roman ne öykü olduğunu mırıldanmıştı. Eserlerini bir türlü bulamadığı bir kavramla nitelendirmek isterdi hep. Sınıflandırmaya karşı en yerinde çıkışı Carlos Fuentes yaptı kanaatimce: “Beni sınıflandırmayın, okuyun. Ben bir yazarım, bir yazın türü değil.”

Bir sanat eseri meşruyetini teoriden değil, kendi dilinden, atmosferinden alır. Tam burada Nurdan Gürbilek’in son kitabı *Örme Biçimleri*’nde deneme için söylediğini öyküye uyarlayabiliriz: Her öykü, öyküyü yeniden tanımlar. Kurulan evren, varılan bilinç düzeyi eserin ufkunu da belirler. Yazar, eseri dışında bir gerçekliği ancak eserin içsel bütünlüğüne riayet edebildiği ölçüde kucaklar. Onun dili, yeni bir gerçekliğin dilidir. Eleştirmen, içsel bütünlüğü sınıksız dokunmuş yenilikçi bir metne yaklaşırken acze düşecektir. Sanatçıyla eleştirmenin aynı anda hedeflediği şey hayata doğru yerinden dokunabilmektir. Şu var ki sanatçı hayata çıplak elleriyle dokunurken eleştirmen araya metni almak durumundadır. Eğer metin teorinin olası kıyılarından uzakta, enginlerde yepyeni bir ada inşa etmeyi başarmışsa eleştirmenin onun üzerinden hayatı kavraması zorlaşacaktır. Kısaca, sanat eseri kendi varoluş şartları dışında hiçbir ölçüyü esas almaz ve bunu başardığı ölçüde saf sanata erişir.

Rilke’nin ifadesiyle “zorunluktan” doğan bir sanat eseri üzerinde yargıya varılırken “hangi yoldan doğup çıktığına bakılır” sadece. Teori ve eleştiri, edebî eserlerin otopsisini esas alan bir hesap kitap işidir. Sanatın yolu ise bambaşkadır. Rilke, *Genç Bir Şaire Mektuplar*’da bunu çok güzel ifade eder: “Sanatçı olmak, hesap kitaplardan ve sayılardan el çekmek, özsularını aceleye getirmeyen ve baharın rüzgârlı fırtınalı havalarında istifini bozmaksızın ayakta duran bir ağaç gibi olgunlaşma sürecinden geçmektir. Ya baharın ardından gelmezse yaz, diye bir korkuya kaptırmaz kendini ağaç; yaz gelir hep çünkü, ama önlerinde bir sonsuzluk bulunuyormuş gibi öylesine tasasız bir suskunluk, öylesine bir enginlik içinde bekleyen sabırlıları gelip bulur ancak. Her gün öğrendiğim, Tanrı’nın her günü şükranla bağra basılan acılar içinde öğrendiğim bir şey var: Sabır her şeydir.”

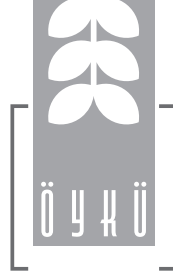
Belki o meşhur kıssayı hatırlamanın yeri gelmiştir. Abbasi Dönemi şairlerinden Ebu Nuvas, şiir yazmak için hocasından icazet ister. Bunun üzerine hocası ona, bin tane şiir ezberleyip gelmesini söyler. Ebu Nuvas günlerce çalışır ve hocasının huzuruna varıp, “İstedığınız bin şiiri ezberledim.” der. Hocası bu defa Ebu Nuvas’a, “Şimdi git, ezberlediğin şiirleri unut da gel.” diyerek sonraki yüzyıllar boyunca şairlerin diline pelesenk olacak bir usul öğütler.

Öykücülerin teoriyle kuracağı ilişkinin nasıl olması gerektiği, bu kıssadan daha güzel anlatılamazdı. Teori hukuktur ve hukuk bireye temkin dayatır. Hâlbuki sanatçı temkinin değil tehlikenin çocuğudur. En güzel çiçeklerin tekinsiz, tehlikeli kıyılarda açtığını, o kıyılara uzanmak için kendinden öncekilerin yaptığından fazlasını yapması gerektiğini bilir. Teori, bugüne kadarki süreçte ortaya konulan eserleri merkeze alan felsefi bir inşa faaliyetidir. Ortada edebî eser yoksa teori de yok demektir. Teori eseri anlamak, anlamlandırmak, edebiyat tarihinde bir yere oturtmak, yeni bir gözle yorumlamak, tasniflemek ve onun üzerinden bir sav geliştirmek için kullanılan ikincil bir faaliyettir. Bunu akıldan hiç çıkarmamak gerekiyor. Ve Kierkegaard'ın şu sözlerini: “Önce yaşam gelir, daha sonra er ya da geç (ama mutlaka yaşamdan sonra) kuram gelir. Bunun tersi, kuramın önce, yaşamın sonra gelmesi mümkün değildir. Önce sanat, sanat eseri, sonra kuram gelir. Ve her şey buna benzer şekilde gerçekleşir.”

Emin Gürdamur

FOTOĞRAF ÖYKÜ Feyza Nur Çalıkoğlu

SERCAN CEYLAN

ÇATAL DAĞ

Bırak yararı dikeyim bana bak diyorum, cevap yok. Üstü başı kan. Şaşı şaşı bakıyor. Hangisiyle göz kontağı kuracağımı da unutturarak bakıyor öyle. Öyle süzgülün. Bir gözünde vurgun yemiş denizci gibi dibe çekilirken görüyorum onu. Etinden başka bir şey bu, ruh belki, eskisi kadar çocuk hâlâ, Menkıbe Teyze'nin sınımsıcak elleri kadar umutlu, bu göz belli ki annesinin yanında. Diğer gözüne başka bir yorgunluk oturmuş. Onda yaşamak heveslisi genç bir kartalın vurulduktan sonra gökten düşerken dünyayı süzmesi var. Sanki savaşın ortasında parparça *damın üstüne gökten bir kartal ölüsü düştü*. Birkaç saniyede dünyası maviden kırmızıya dönmüştü. Yok yok dünyası değil, gözlerinin akı. Kara çehreli bir yüzde bordoya dönmüş eskiden basit bir renk olan kırmızı. Bırak diyorum, bırak yararı dikeyim, kan sınımsıcak üstünde, ilerleyecek yer arıyor, bana bak, cevap yok.

Silahın kabzasını sıkıca kavıyor. Gelecekler. Sırtı duvarda. Parçalanmış duvarlarda kalan kırık tablolara ve ev sahibinin camı çerçevesi bölünmüş aile fotoğraflarına bakıyor. Bana bakmıyor. Böyle miydik eskiden, eskiden neydik şimdi ne olduk bile demiyor. Bilmem nasıl hemşehrilik bu, nasıl bir aynı tasta çorba içmek. Oysa çocukluğumuz birlikte geçmişti. Aynı oyunları oynardık, taş dizmemiz aynıydı, iki dizi yırtık kumaş pantolonla koşma yönümüz, kuş yuvasını eşelemek için ağaca çıkışımız. Çingene Gencay'ın sopası tam omzuna ineceken tutmuştum, tahta suratlı gâvur, ya kızların peşine koşardı ya gelir bizle kavga ederdi. Neyse ne... Yan yanayız işte yine. Kardeşten dosttan başka. Elimizde silah. Onun kız kardeşi şimdi hemşire. Anne babası rahmetli. Benim de abim askerde, anne babam rahmetli yine. Allah onların yüzlerini güldürsün. Şimdi yalnızız. Gelecekler. Önce seni vuracaklar. Sen yaralısın. Sonra benden hesap

sorular. İstihbarat isterler. Beni kendi saflarına çekerler. Muhbir yaparlar. Korkma denesinler, sorsunlar, köyde aklımıza havsalamıza sığmayan ölüm bir şarkı gibi geliyor şimdi. Sorduklarıyla da kalırlar. Anlattıklarım da işlerine yaramaz. Menkıbe Teyze demez miydi, bu az cin fikirli değil! İşte öyle, bin türlü cinlik var bende. Hatırlar mısın annen ne güzel anneydi ki bunun ana babası bile yok tekinsiz sapsız falan hiç dememişti. Korkma, bunların ben oyunlarını bozarım. Gelecekler. Sen bir de işkenceyi düşünüyorsun sanırım. Olsun o kadar. Belki beni çırılçıplak yara bere içinde ıssız bir çamurun içinde bırakırlar. Kestelli'ye öyle yapmamışlar mı, ne yaman herifti, gözü karaydı, acımamışlar. Anasından emdiği süt burnundan gelmemiş mi, öyle bir gelir ki. Korkma, bunlar gâvurdur. Gâvurun imanı olmaz. Bunalırsam, birkaçının alınına tek kurşun, bir cinnet yeter. Özgürlük, bayındırlık, dirlik, dünyaya kalsın. Beni de nihayet vururlar. Yeter ki memleket kurtulsun. Bizi unutmasınlar. Köye dönünce anlat ben nasıl cin fikirli adamım. Anlat, Allah'a şükretsinler. Yakınmasınlar. İnanet dilesinler.

Şimdi yalnızız. Garip bir ses var deminden beri ama. Ufak bir kıvıltı. Hah! İşte bak hem şu mezbele olmuş köşeden hem orada vişneçürüğü rengindeki taktaların altından ciyaklamalar geliyor. Dişi kaşınan başkaları da var. İşte birbirinin aynısı iki fare, iki uzun kuyruklu iki cılız kemirgen. Yok, aynı değil. Kuyrukları bir belki. Birinin karnı yarılmış gibi, topallıyor da. Öbürününse sırtı yanmış gibi kömür karası. Nasıl da çıkıyorlar köşeden, nasıl leşçil bir merakla. Yalnız ikisi. Gerisi var mıdır, bilmem. Sürü müdürler, aile midirler, ordu mudurlar belli değil. Tahta döşemelerden ne çıkar bundan sonra bilmem. Cesedimiz gıda olur hiç olmazsa. Farelerin imanı gâvurdan az mıdır, bilmem. Bizim imanımız, elimizdeki süngü şimdi. Dalaşsak kaçsak, kaçamayız. Kurşun bitmek üzere. Vursak kaçsak, akşama kadar yakalarlar. Sabah yediğimiz ekmek arası küflü peyniri çoktan erittik, yiyecek bir şey de yok. Ne olursa olsun bir kişi, iki kişiden rahat yaşar, yaşayabilme imkânı artar. Bırak dikeyim yararı, konuştuğumuz gibi. Geçen hafta Belkıs'tan gelen mektubu okurken demiştin bana. Güzel bir çocuğun olacaktı. Güzel bir çocuk. Belki Timur koyarsın adını. Timur. Beni hatırlarsın. Dünya bu kadar. Dünya ancak size yeter. Ben yalnızım, ne yazar bir dünyam da kalmasa. Hiç olmazsa al götür. O çocukken çıktığımız dağa götür. Kaldır kafanı ta Çatal Dağ'a kadar yürü. Ormanlılar yoldadır. Çayı koymuşlardır bile demlenmiştir. Dinlenirsin orada. Çam kokuları, reçine sarar dört yanını. Toprak kaplar paçalarını. Bembeyaz gelinlik gibi dönen bulutların etrafında memleket mavisi gök, hava mis. Mermiler yerine yüz türlü kuşun şakıması saldırır üstüne. Bakma. Savaş bitti diyeceğin günler yakındır. Düşmanı hiçbir zaman bulamadım dün-

yada. Asıl savaş kendimle benim aramda. Benim savaşım... Ne dersem diyeyim, cevap yok. Birkaç müfreze geçiyor sanki birkaç yüz metre öteden. Motor sesleri, çelik fısıltıları, insan ulumaları gittikçe büyüyor. Havanın karmasına daha var. Soğuk çökmedi üstümüze. Bahar sıcaklığıyla yığılıp kalmışız korkuyla düşüp sığındığımız yere.

Şüphesiz memleketi ikimiz kurtaramayız. Biliyorum. Gözü kara da olsa adam mecnun olmamalıdır savaşta. Şu iki fare kurtulacak belki sadece. Sadece onlar yaşamanın ölümler arasındaki sonsuz bir bekleyiş olduğunu hatırlayacaklar. Sürüne sürüne yaşayacaklar. Onların savaşı açlık. Bizimkisi bir Kurtuluş Savaşı. Bizimkisi geçmişle gelecek arasındaki bir Kurtuluş Savaşı. Eski bir kavga. Yeni bir açlık. Şeytanların cehennemden indiği bir savaş. Düşman şimdi nerede bilemem. Şeytanlar dünyada, aynı yolları yürüdükümüz.

Aynı ibislerle ölüyoruz.

Aynı iblisleriz.

Ölüyoruz.

Şimdi yalnızız ve sen yaşayacaksın. Birlikte. Sana söylüyorum yaşayacağız! *Bir dağ gibi diz çök, kendine ırmak ol.* Gelecekler. Bir nefes daha al, koşma yönüne doğru kanatlarını bir kez daha kalır. Heybenden, çıkınından erzak düşmüştü tam kurşun yediğin esnada, galiba şu demir sobanın yanında. Topla geriye ne kalmışsa. Giyitin sağlam. Ağustos geceleri hiç olmadığı kadar soğuk da olsa ayın sonlarına doğru, seni götürür. Üşümezsin. Birazdan yararı diyeceğim. Göğsünün ortasında bu kadar büyük yara. Çatal Dağ kadar büyük bir yara göğsünün ortasında. Köydeki tek katlı evin bahçesine diktiğimiz kiraz ağacı kadar uzun bir yara kalbinin kenarında. Ah oğlum ah! Cevap yok.

Cevap vermedi. Süzgülün gözlerle şaşı bakışlarla döndü bana. Selvi boyu demin yaslandığı kırık duvarı geçti. O zaman ayıp ettiğimi anladım. O zaman Çatal Dağ kadar büyük bir aldanmadan uyandım. Demek *tedbirim öldü gövdemin binası geçti.* Demek o iki fareye gıda olacak ateş bile kalmadı içimde. Demek ahşap evin parçalanmış salonunda cesedi çoktan soğumuş bir gölge, boş yere bir cevap bekliyordu dünyadan. Anladım.

Savaş bitti.

MEHMET AYCI

GEZGİ

Mezarın içindesin.

Ayaktasın.

Çırlıçıplaksın.

Mezarın içinde, ayakta ve çırlıçıplak olduğunu söylemiyor gözlerin. Parlaklığı ve neşesi aklımı karıştırıyor. Dayın gözlüğünü çıkarıp mezarın kenarına bırakıyor. Ağlıyor. Yüzünde istiridyeler güneşte kızarıyor. İstiridye değil ıstakoz diyor bir istiridye kabuğu kulağıma kapanarak. Hem yanlış kuruyorsun cümleyi, “yüzündeki istiridyeler” olacak. Tamam diyorum, dil tartışmasına girmeyelim, ıstakoz olsun.

Dilini çıkarıyorsun.

Dilinden bir ıstakoz kanatlanıyor, burnumdan girip genzime yapışiyor.

Hapşırırsam mezarlıktaki ağaçların dalları çırpılacak, meyveler dökülecek diye korkuyorum.

Bir Zamanlar Anadolu'daki yuvarlanan elma muhayyilemin gırtlığından ağır çekimde yuvarlanıyor.

Bak bende iki elma diyorsun, ikisini de al diyorsun, hiç sözcük kullanmadan.

Gözlerin bana dikili! Dikili'ye tatile gitmiş miydin?

Hiç sözcük kullanmadan, dalından toprağa düşen en olgun meyve olduğunu söylüyorsun. Hiç elma diktin mi? Dikili'de elma bahçesi var mı? Hiç anlam kullanmadan, dalından toprağa düşen en olgun meyve olduğunu anlıyor gövdem. İstiridye kabuğu, at sineği kılığında diğer kulağıma vızıldayıp iki elmalı en olgun meyve nasıl olur yazar kardeş diye olanca vızıltısını üflüyor.

Üfültü uğultulaşiyor. Uğultu uskumrulaşiyor. Beynimde ucu ateşte kızartıl-

mış bir oltaya takılıyor ver çırpınıyor. Çırpındıkça sular tenimden sızıyor. Sızılı sızıyor.

Boynum terliyor. Bir ormanı suluyorcasına göğsüme akıyor.

Ben terledikçe sen de terliyorsun. Hem nasıl terliyorsun! Mezar tabanındaki toprakta bir göl oluşuyor.

Bir kuş, sana gölge olmak için havada çırpınıyor.

Her yandaki ağaçların altı mezarmış.

Her mezar genç kızlıktan yeni çıkmış kadın mezarıymış.

Bunları kimse söylemiyor, ağaçların gövdeleri, dalları, meyveleri kendiliğinden söylüyor.

Daracak mezarda ne güzel dans ediyorsun.

Sular bir ayna gibi munis, sıçramıyor.

Kıvrımlarına, figürlerine bakamıyor dayın, mezara sırtını dönüyor.

O sırtını dönünce bana sırtını gösteriyorsun.

Bir arı olup belini geçen saçlarının ucuna konuyorum.

Tam isabet diyorsun.

Dün rüyamda gördüm. Aynısını.

Sen mezardaydın.

Benim gibi çıplaktın.

Gözlerin benim gibi konuşuyordu.

Mezarın başında benden başka kimse yoktu.

Birden arı olup işaret parmağına kondum.

Beni öptün.

Öpmeden bal yapamıyormuşum.

Terleyerek uyanmıştım rüyadan.

Terleyerek uyanacaksın.

Üşenmeden gidip, unutmayayım diye rüyanı yazacaksın.

Bana anlatmayacaksın.

Sana nasıl anlatayım şimdi bunları...

Ali NECİP ERDOĞAN

TUĞLA

Ben bir veri analistiyim. Rakamların dünyasında yaşarım. Bana bir yığın sayı verirseniz onları sizin dilinize çevirebilirim. Onlardan aklınıza hayalinize gelmeyecek anlamlar çıkarabilirim. Bu yüzden şirketler en genel anlamda maliyet ve satış rakamlarını önüme koyduklarında ne durumda olduklarını ve ne yapmaları gerektiğini onlara söyleyebilirim. Bunu kendi hayatımda da yaparım. Zira kendimle ilgili biriken verileri işler ve o verilere göre hayatımı planlayıp düzenlerim. Çünkü rakamlar asla yalan söylemez ve asla gerçeği çarpıtmazlar. Ama siz o rakamları kullanarak gerçeği çarpıtabilirsiniz. Ben rakamlara ihanet etmem ve gerçeğe ölümüne bağlıyım. Bu yüzden aklım ve zihnim hatta hafızam son derece düzenlidir. Dolayısıyla hayatım da son derece düzenlidir. Her şeyi belirli bir sırayla ve tam zamanında yaparım. Belki bu size tuhaf gelebilir ya da bunu çok sıkıcı bulabilirsiniz. Aslında herkes bunu başlangıçta biraz eğlenceli bulur ama bu çok kısa sürer ve hemen tutarsızlıklarla dolu hayatlarına geri dönerler. Dost sohbetlerinde sıra dışı biri olarak benden bahsedip gülerler. Bana sorarsanız şu hayatta hiçbir şey gülünç değildir ve gülmek bilinenin aksine dünyayı boş yere ciddiye almak demektir. Ama onlara sorarsanız dünyayı ciddiye alan benim, hayat onlara göre o kadar da ciddiye alınacak bir şey değil. Onlara göre biraz gülmek eğlenmenin hiçbir sakıncası yoktur. Halbuki biraz gülmek eğlenme dedikleri süreye baktığımızda hiç de biraz olmadığını tam tersine gülmek eğlenmedikleri anların istisna olduğunu görebilirsiniz.

Ama neyse boş verelim şimdi bunları. Ben kafasını yastığa koyar koymaz uyuyabilen biriyim çünkü zihnime takılan hiçbir şey yoktur. Her gece aynı saatte yatar ve her sabah aynı saatte kalkarım. Şimdiye kadar bir kez uyumakta zorlan-

dım, onun da bir nedeni vardı. Şimdi o nedenin ne olduğunu söylemeyeceğim. Asıl önemli olan dün gece ikinci kez uyumakta zorlanmış olmam ve bunun bir nedeninin olmaması. Daha da ilginç olanı ise üç kez uyuyup uyanmam. Geçmişte geceleri bir kez uyandığım anlar oldu. Tam olarak sayısını biliyorum ama üç kez uyanmak ilk defa başıma gelen bir şey. Üstelik ortada görünen hiçbir sebep yok. Rakamların dünyasında sebepsiz iniş çıkışlar, ani değişiklikler bir tek şeye işaret eder: Köklü bir değişiklik olacak. Esası etkileyecek bir değişikliğin başlangıcı.

Sabah yine de aynı saatte kalktım. Çayı koyup kahvaltıyı hazırlarken esaslı bir değişiklik fikri zihnimi meşgul etti. Gidip önce çocukları, sonra da karımı uyandırdım. Her zaman olduğu gibi sessizce kahvaltımızı ettik ve çocukları okula uğurladık, karım olması gerekenlerle yapılacak işlerle ilgili bir dizi konferans verdikten sonra aynı nedenlerle ve aynı sonuçlar üzerinden beni eleştirdi, sitem etti, hayatının tekdüzeliği üzerine serzenişlerle beni işe uğurladı. Yani her şey olağandı. Saat sekiz otuzda evden çıktım.

Evin sokağından geçip caddeye varınca bir tuhafılık fark ettim, herkesin elinde bir tuğla vardı, kimi sıkıca tutuyor kimi öylesine taşıyordu. Ama istisnasız herkesin bir tuğlası vardı. Hele bir adam tuğlayı göğsüne bastırmış, onunla konuşuyordu. Bir başkası tuğlayı alnına dayamış, dua eder gibi sessizce, huşu içinde dudaklarını oynatıyordu.

Otobüs durağına geldiğimde beş kişilik sıranın sonuna geçip beklemeye başladım. Sıradaki herkesin tuğlası vardı ve hepsi bana yadırgayarak bakıyordu. Kısa süre içinde otobüs geldi ve sırayla bindik. Tuğlasını direksiyonun önündeki konsola bırakmış olan şoför, tuğlasız binemezsin, dedi. Şaşkınlıkla baktım ona ve bir tuğlam yok, dedim, ayrıca neden herkesin bir tuğlası var, diye sordum. Şoför soruma cevap vermek yerine tekrar tuğlasız binemezsin, dedi. Bu çok saçma dedim, ne demek tuğlasız binemezsin. Şoför kapıyı kapatarak bekle, dedi ve güzergâh üzerindeki yaklaşık iki yüz metre ileride bulunan karakola gelinceye kadar hiç konuşmadı. Karakolun önüne gelince sağa çekip, omzunda asılı silahı ve sol elinde tuğlası olan nöbetçi polise işaret etti. Polis içeri seslendi. İçeriden çıkan başka bir polis, onun tuğlası tıpkı küçük bir sırt çantası gibi sırtındaydı, nöbetçi polisle kısa bir konuşma yaptı ki sırtında asılı tuğlayı o zaman gördüm, otobüse doğru gelip şoförün camına yaklaştı. O gelirken şoför camı iyice açmıştı. Kolay gelsin memur bey, içerideki şu arkadaşın tuğlası yok, üstelik de tuğla bulundurmanın saçma olduğunu söyledi. Anlıyorum, dedi polis memuru, açın kapıyı. Şoför yolcu biniş kapısını açarken memur da kapıya geldi. Bana aşağı

inmemi söyledi. İndim. Sizi tuğlasız gezmekten ve tuğlaya muhalefetten tutukluyorum, karakola buyurun, dedi. Sonra şoförün açtığı cama tekrar yaklaşarak sizin de ifadenizi almamız lazım, uzun sürmez merak etmeyin, dedi. Ben ve polis memuru, arkamızda da şoför olmak üzere karakola girdik. Memur bizi ifademizi alacak başka bir memura teslim etti ve ona olanları hızlıca anlatıp gitti. Bu memur şoförün ifadesini yazıp ona uzattı. Şoför bir göz atıp ifadenin altını adını, soyadını, adresini ve telefonunu yazıp imzaladı ve kolay gelsin, deyip gitti.

Bütün bunlar olurken ayakta beklemiştim. Şoför gidince memur oturmamı söyledi. Önündeki bilgisayar ekranını sağa sola çevirdi sonra bilgisayarı ileri geri ittirerek ona uygun yeri bulduğuna kanaat getirdikten sonra birkaç saniye bana bakıp, neden bir tuğlan yok, dedi. Bakın memur bey, benim bir tuğlam yok ve herkesin neden bir tuğlası olduğunu anlayamıyorum. Dün hiç kimsenin tuğlası yoktu, bugün herkesin tuğlası var. Benim dün de tuğlam, yoktu bugün de yok. Nedir bu tuğla işinin esası, bana söyleyebilir misiniz, diye sordum. Memur şaşkınlıkla karışık bir ciddiyetle, sen nerede yaşıyordun, mağarada filan mı ya da ne bileyim dağ başında mı, dedi, ne demek dün hiç kimsenin tuğlası yoktu, dün de ondan önceki gün de ve binlerce yıldır insanların tuğlası var. Sen bunu nasıl bilmiyor olabilirsin. Ya bizimle dalga geçiyorsun ya da delinin tekisin. İçine düştüğüm tuhafılığı sorgulamanın bir anlamı olmadığını anlayarak, pekâlâ memur bey, dedim, şimdi ne yapacaksınız? Şimdi, dedi, ifadeni alacağım ve seni savcılığa sevk edeceğim. Sana ne olacağına savcı bey karar verecek. Sana tavsiyem bana söylediklerini savcıya söyleme. Neden tuğlan olmadığına dair inandırıcı bir şey söyle, o zaman seni belki ihtarla bırakabilir, aksi takdirde tutuklanma talebiyle mahkemeye sevk eder ve hâkim de ifadeni aldıktan sonra seni cezaevine gönderir. Eğer aynı şeyleri hâkime de söylersen en az üç ay içeride yatarsın. Anlıyorum, dedim, buyurun ifademi alın. Sana dedi bir iyilik yapıp ifadende, uzun zamandır aynı tuğlayı kullandığını, bu tuğlanın dedenden babana, babandan da sana kaldığını, dolayısıyla tuğlanın epey yıprandığını ve tuğlayı elinden düşürdüğünü, böylece tuğlanın düşer düşmez tuz buz olup dağıldığını yazacağım, sen de imzalayacaksın. Savcı bu ifadeyi görünce sana geçici bir tuğla temin edilmesine ve kovuşturmaya yer olmadığına karar verecek. Sen bu kararı alıp adliyedeki emanet tuğla birimine gidip kimliğini bırakacak ve geçici bir tuğla alacaksın. Bir hafta içinde yeni bir tuğla temin edeceksin. Emanetten aldığın tuğlayı da emanet birimine teslim edip kimliğini alacaksın. Böylece bu mesele de kapanmış olacak, tamam mı? Tamam, dedim ve memur ifademi yazmaya koyuldu.